

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Aleny Svátkové a soudkyň JUDr. Kateřiny Kodetové a Mgr. Adély Kaftanové v právní věci žalobce: **Adam Š.**, nar. xxx, bytem v xxx, zastoupeného Mgr. Davidem Netušilem, advokátem se sídlem v Praze 1, Politických vězňů 911/8, proti žalovanému: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 16, IČO 00025429, o **zaplacení částky 1,643.500 Kč s příslušenstvím**, k odvolání obou účastníků proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. listopadu 2014, č. j. 10C 125/2013-140,

t a k t o :

I. Odvolací řízení **se** do částky 77.500 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,05 % p.a. od 23.8.2013 do zaplacení a ohledně úroku z prodlení ve výši 7,05 % p.a. z částky 172.000 Kč od 23.8.2013 do 28.8.2013 **z a s t a v u j e .**

II. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve vyhovujícím výroku o věci samé I do částky 80.000 Kč spolu s úroky z prodlení ve výši 7,05 % p.a. od 23.8.2013 do zaplacení **p o t v r z u j e**, ohledně částky 75.500 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 7,05 % p.a. od 23.8.2013 do zaplacení **se m ě n í** tak, že žaloba se v této části zamítá.

III. V zamítavém výroku o věci samé II **se** rozsudek soudu prvního stupně **p o t v r z u j e .**

IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 28.798 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce JUDr. Davida Netušila, advokáta.

V. Ve výroku IV o nákladech státu se rozsudek soudu prvního stupně **m ě n í** tak, že povinnost zaplatit částku 2.715 Kč se žalovanému neukládá.

O d ů v o d n ě n í

V řízení, v němž se žalobce po žalovaném domáhal zaplacení celkových 1,643.500 Kč s příslušenstvím, soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit mu částku 233.000 Kč se 7,05 % úrokem z prodlení p.a. z této částky od 23.8.2013 do zaplacení a 7,05 % úrok p.a. z částky 172.000 Kč od 23.8.2013 do 28.8.2013 do patnácti dnů od právní moci rozsudku (výrok I), ve zbývající části, v níž se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení částky 1,410.500 Kč se 7,05 % úrokem z prodlení p.a. z této částky od 22.2.2013 do zaplacení a zaplacení 7,05 % úroku z prodlení p.a. z částky 405.000 Kč od 22.2.2013 do 22.8.2013 žalobu zamítl (výrok II). Výrokem III uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci z titulu náhrady nákladů řízení částku 31.460 Kč a výrokem IV uložil žalovanému povinnost zaplatit České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 2 na náhradě nákladů řízení částku 2.715 Kč.

Takto rozhodl o žalobě, jíž se žalobce domáhal celkové částky 1,815.500 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,05 % od 22.2.2013 do zaplacení. Žalobce svůj nárok dovozoval ze skutečnosti, že dne 12.8.2011 byl zadržen policejním orgánem, téhož dne proti němu bylo usnesením policejního orgánu zahájeno trestní stíhání pro provinění znásilnění v souběhu s proviněním loupeže. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 6 sp. zn. 37 Ntm 1/2011 byl vzat do vazby s účinky od 12.8.2011. Proti usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce podával stížnosti včetně žádosti o propuštění z vazby, trval na své nevině, jeho žádosti byly zamítány. Z vazby byl propuštěn usnesením Okresního soudu v Karlových Varech v rámci hlavního líčení dne 13.1.2012, takže vazba trvala celkem 155 dní. Následně byl rozsudkem Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 25.4.2012 uznán vinným ze spáchání uvedených provinění a bylo mu uloženo nepodmíněné trestní opatření odnětí svobody v délce 18 měsíců spolu s povinností nahradit poškozené škodu ve výši 22.240 Kč a ochranné psychiatrické léčení ústavní formou. K jeho odvolání Krajský soud v Plzni rozhodnutí dne 29.6.2012 zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně. Ten rozsudkem ze dne 21.9.2012 žalobce žaloby zprostil. Odvolání státního zástupce bylo odvolacím soudem dne 6.12.2012 zamítnuto, toto rozhodnutí bylo zástupci žalobce doručeno dne 3.1.2012. Trestní řízení trvalo celkem 482 dní, po odečtení vazby 327 dní. Následně byla proti žalobci vedena i jiná nezákonná trestní řízení, týkající se pokusů o znásilnění a napadení mladých žen. Zvýšil se tak dopad do osobnostní sféry žalobce. Pobytem ve vazbě a trestním řízením byl značně poškozen, věc měla mimořádný dopad na jeho pověst a čest a negativně ovlivnila jeho očekávanou hudební kariéru. Byla medializována, neboť Policie ČR předala informace o okolnostech trestního řízení a o věci se tak dozvěděli spolužáci, učitelé a známí jak ze školy, tak z bydliště. Žalobce tak má i přes zprošťující rozsudek nálepku pachatele brutálních znásilnění. Navíc mu hrozil časově neohraňovaný výkon ochranného psychiatrického léčení, který mohl vést k doživotnímu omezení osobní svobody pobytem v psychiatrické léčebně. Žalobce za prvních

30 dní trvání vazby požadoval částku 2.500 Kč denně, za zbylé dny vazby 2.000 Kč denně, celkem 325.000 Kč. Za zbývající dny nezákonného trestního stíhání potom 1.500 Kč denně, celkem 490.500 Kč. Za trvalé poškození dobrého jména a pověsti se domáhal částky ve výši 1,000.000 Kč.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby, nespороval, že u něho žalobce dne 22.2.2013 uplatnil svůj nárok. Žalovaný žalobci přiznal částku 172.000 Kč za 155 dnů nezákonné vazby, z toho za prvních 30 dnů za každý den vazby 1.500 Kč včetně vánočních svátků a Nového roku, tedy za 34 dní (51.000 Kč). Za zbývající dny vazby mu přiznal 1.000 Kč denně, za 121 dní 121.000 Kč. Žalobce byl v trestním řízení zproštěn obžaloby, neboť nebylo prokázáno, že spáchal uvedené skutky. Důvodem zproštění byla absence dalších důkazů ohledně jeho identifikace, soud poukázal na hraniční důkazní situaci. K nároku na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání uvedl, že žalobce svá tvrzení nepodložil. Nesouhlasil s tím, že by případ žalobce byl medializován, v reportáži TV Prima, kde měl být údajně identifikován, byl jeho obličej jako mladistvé osoby rozostřen a nešlo jej identifikovat ani v hrubých rysech. K žalobcem uvedeným dalším trestním řízením nedošlo, jednou podstoupil dobrovolně rekognici a nebyl poznán.

V závislosti na zaplacení částky 172.000 Kč žalovaným vzal žalobce žalobu do této částky částečně zpět a soud prvního stupně usnesením ze dne 16.12.2013 řízení v této části zastavil.

Soud prvního stupně provedl dokazování, a to jak listinnými důkazy (spisem Okresního soudu v Karlových Varech, sp.zn. 6 Tm 19/2011, tak lékařskou zprávou MUDr. Jiřího Bláhovce, psychiatra v Plzni) tak výslechy svědků Ing. Tomáše Š. a Miroslavy Š. jako rodiči žalobce, Kláry Š., sestry, kamaráda Jaroslava Š. a spolužáka Jana Š.z konzervatoře a výslechem žalobce.

Ze spisu Okresního soudu v Karlových Varech shora uvedené spisové značky vzal za prokázané, že dne 12.8.2011 poškozená Tereza T. informovala Policii ČR, že v tramvaji poznala muže, který ji měl znásilnit. Následně došlo k zahájení trestního stíhání žalobce. Ze spisu je patrné, že k rozhodování o vazbě se vyjádřila i opatrovnice tehdy mladistvého žalobce a navrhovala ponechat jej ve vazbě i nadále na základě zprávy OPD Karlovy Vary, kdy u žalobce měly být experimenty s drogami a rodiče jeho výchovu nezvládali. V té době měl žalobce nastoupit do druhého ročníku konzervatoře, předchozí problémy byly starší jednoho roku. Školní výsledky za uplynulý rok svědčí o tom, že přehodnotil své chování a začal se věnovat studiu. S drogami údajně experimentoval jednou, neví proč se léčil, tehdy to bylo na žádost rodičů a léčení trvalo dva měsíce, kdy byl hospitalizován. Veškeré incidenty s rodiči dával za vinu mladické nerozvážnosti. Je pravda, že na bratra vzal nůž, bylo to ze vzteku a v psychóze. Když studoval gymnázium, rodičům lhal, nyní jim již věci nekrade. V současné době je pro žalobce zálibou číslo jedna muzika. Výchovné problémy začaly ve čtvrtém ročníku gymnázia v roce 2009, kdy začal experimentovat s drogami, účastnil se festivalu v Úseči, což otec bral jako úlet, tam se předávkoval, rodiče se mu snažili pomoci a uvažovali i o ústavní výchově. Byl umístěn v Plzni na psychiatrickém oddělení, kde byl medikován, v současné době má léky vysazené. V říjnu 2012 byl na žalobce vypracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace klinická psychologie a podle tohoto posudku byl žalobce v roce 2010 psychiatricky léčen a hospitalizován s diagnózou xxx za přítomnosti spoluúčasti zneužívání návykových látek. Při vlastním znaleckém vyšetření se u žalobce projevovala xxx, ztěžující spolupráci s ním. Posuzovaný v době spáchání provinění byl velmi pravděpodobně pod vlivem duševní poruchy, když dle anamnézy prodělal závažné

psychotické onemocnění, jehož reziduum se projevuje do současné doby. Jeho ovládací schopnosti byly v důsledku rezidua závažné duševní poruchy sníženy měrou forenzně podstatnou, nebyly však vymizelé a byly zachovány rozpoznávací schopnosti. Bude-li prokázáno, že se dopustil vyšetřovaného provinění, bude jeho pobyt na svobodě nebezpečný. Zneužívání drog se suspektně podílelo na rozvoji psychotické poruchy. Jeho věrohodnost je snížena, je schopen užít i účelové lži. V odborném vyjádření policejního orgánu byla potvrzena pachová shoda mezi vzorkem žalobce a poškozenou T.. Podle odboru sociálních věcí Městského úřadu Mariánské Lázně byl žalobce v evidenci kurátorky pro děti a mládež od června roku 2010, kdy se řešila jeho problematická situace v důsledku závislosti na drogách. Žalobce si stěžoval na nedostatek financí, zvažoval odchod od rodičů a dožadoval se sociálních dávek. V té době studoval gymnázium, jeho vztahy s rodiči a docházka do školy byly velmi problematické. Rodiče s ním navštívili K-Centrum xxx, zvažovali podání návrhu na ústavní výchovu, nakonec navrhli předběžné opatření, jímž požadovali umístění žalobce do diagnostického ústavu, poté vzali návrh zpět. Žalobce mezitím dokončil školu a byl přijat na xxx Je inteligentní a hudebně nadaný. V srpnu 2010 byl projednáván v přestupkovém řízení na Městském úřadě v Teplé. V současné době jsou jeho rodinné vztahy v pořádku. xxx studuje s průměrným prospěchem v oboru hudba – hra na tubu, nemá problémy s chováním a neomluvené absence. Má zájem i o zařazení nepovinného předmětu. Trestní řízení skončilo zproštěním obžaloby, důvodem tohoto postupu byla skutečnost, že jako jediný důkaz proti obžalovanému žalobci zůstaly výsledky pachové identifikace, které samy o sobě k usvědčení pachatele nepostačují. Ve prospěch žalobce svědčilo i to, že tři dny před projednávanou událostí došlo k útoku, který měl spáchat Marek S. na stejném místě ve vztahu k poškozené Marii J.. Probíhalo jeho vyšetřování, neboť byl možným pachatelem ve věci poškozené Terezy T..

Z lékařské zprávy MUDr. Jiřího Bláhovce soud vzal za prokázané, že žalobce byl v jeho péči od srpna 2010 po první psychiatrické hospitalizaci s diagnózou xxx. Znalec uvedl i poruchy způsobené více drogami a doporučil medikaci. V souvislosti s drogami došlo ke změnám v chování, které jsou konstatovány od roku 2009, v souvislosti s tím i krádeže a konflikty v rodině. V prosinci 2010 bylo přistoupeno ke snižování antipsychotické medikace a v lednu 2011 byla antipsychotika vysazena. V březnu 2011 byla zachycena recidiva aplikace pervitinu, v březnu 2011 byla léčba ukončena, diagnóza xxx byla vyhodnocena jako nepravděpodobná. V průběhu vazby byl v péči psychiatra, byla mu zavedena psychofarmakologická léčba pro projevy anxiety a zvyšující se paranoidity. Po propuštění z vazby navštívil v únoru 2012 lékaře, popisoval poruchy spánku a obrazy událostí zatčení a příhod z vazby. K výraznému zhoršení nastalo v období, kdy očekával zproštění viny, ale byl odsouzen. Žalobce byl léčen pro paranoidní psychózu, která se dalším vývojem nepotvrdila.

Rodiče, otec Ing. Tomáš Š. uváděl, že po vzetí do vazby o synovi měsíc nic nevěděli. Po setkání s ním cítil jeho úzkost, strach, stěžoval si na spolubydlící na cele. Pomalu si ve vazbě zvykl, i když trádal tím, že nemohl chodit do školy. Po vydání odsuzujícího rozsudku cítili nespravedlnost. Po vazbě doprovodil syna do školy, holky se mu vyhýbají, nemá známost. Z xxx došly zvěsti do rodného města, což žalobce trápilo. V době zadržení již s ním nebyly výchovné problémy, sportoval a studoval. Matka Miroslava Š. vypověděla, že po zatčení byl syn na tom špatně. V té době chodil již do školy, sportoval a měl dívku. Když ho po měsíci navštívili ve vazbě, byl zamlklý, nervózní a bez úsměvu, bledý a s kruhy pod očima. Po návratu se bál být sám. Po 14 dnech si troufl jít do školy. Nikam nechodí, nemá děvče, byť se věnuje sportu. Školu dohonil. Sestra Klára Š. vypověděla, že stíhání nemělo na žalobce dobré následky, zhoršil se jeho psychický stav, musel dohánět školu. Po návratu z vazby se bál jít po městě a dodnes je to pro něho těžké. V xxx, kde žijí, to všichni vědí.

Dříve byl bezstarostný, mladý, nezávislý kluk a najednou se ocitl ve vazbě s dospělými muži, kteří možná měli něco za sebou. Poté musel chodit k lékaři a pracovat na psychickém stavu. Svědek Jan Š., spolužák žalobce z konzervatoře, uvedl, že žalobce problémy s okolím neměl, okolí ho vnímalo takového jako předtím. Když se jednou díval na krimi zprávy na TV Prima, sledoval reportáž o zatčení nějakého člověka a podle nosu, mikiny a hlasu dospěl k závěru, že by to mohl být právě žalobce. Z reportáže bylo zřejmé, o jakou trestnou činnost se jedná. Konzultoval to se spolužačkami a ve škole se to rozneslo, byť tomu nikdo nevěřil. Když se žalobce vrátil zpět do školy, vše bylo normální, on se choval stejně jako předtím a oni také. Nehovořili o tom. Žalobce vypověděl, že policie jej vytáhla z tramvaje a převezla na oddělení. Nevěděl, proč byl zatčen, před policií čekala televize a reportér se jej zeptal na znásilňování mladých žen. K pobytu ve vazbě uvedl, že byl nazýván prcičkářem, měl proto strach chodit na vycházky. Začal chodit k psychiatrovi, byl zavřený na cele a měl strach. Pobyt ve vazbě popsal jako špinavý, nebylo tam světlo, byla tam špatná strava. On sám se před vazbou hodně změnil, sportoval, začal se zdravě stravovat a přestal kouřit, to se ve vazbě vše změnilo. Po propuštění se mu nechtělo do školy, říkal, že to nedá, rodina jej podporovala. Ve škole zažil nárážky, dost lidí se mu vyhýbalo. Další šok přišel u soudu, když byl odsouzen. Stranil se hudebníků, cítil pomluvy a jiné chování ze strany spolužáků.

Soud prvního stupně při svém rozhodování vycházel z toho, že žalobce u žalovaného uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkové újmy v celkové výši 2,355.500 Kč za nezákonné trestní stíhání a žalovaný mu přiznal náhradu nemajetkové újmy za vykonanou vazbu ve výši 172.000 Kč. Uvedl, že žalobce se domáhá jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu částky 1,643.500 Kč, která mu měla vzniknout jednak výkonem vazby v období od 12.8.2011 do 13.1.2012 (nemajetková újma ve výši 153.000 Kč) a dále nezákonným rozhodnutím, jímž je usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce (nemajetková újma ve výši 1,490.500 Kč), když byl žalobce nakonec obžaloby zproštěn.

Soud prvního stupně se nejprve zabýval nemajetkovou újmou vycházející z nezákonného rozhodnutí. V řízení bylo zjištěno, že usnesením policejního orgánu ze dne 12.8.2011 bylo zahájeno trestní stíhání žalobce pro provinění znásilnění, rozsudkem Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 21.9.2012 byl žalobce od žaloby zproštěn a zároveň došlo ke zrušení usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání. Nezákonost zahájení trestního stíhání vyplývá z § 160 odst. 1 trestního řádu ve spojení s § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. Soud se zabýval tím, zda je pro takto způsobenou nemajetkovou újmu dostačujícím zadostiučiněním konstatování porušení práva či zda mu náleží zadostiučinění v penězích. Zrekapituloval, že žalobce byl stíhán jako mladistvý pro provinění znásilnění v souběhu s proviněním loupeže a bylo mu možné v případě vydání odsuzujícího rozsudku uložit trestní opatření odnětí svobody v trvání od jednoho do pěti let včetně ochranného psychiatrického léčení ústavní formou. Povaha uvedené trestné činnosti navíc působí značné společenské odsouzení stíhaného. Poukázal i na reportáž Televize Prima provedenou bulvárním způsobem, kde byl žalobce jedním ze spolužáků poznán. Orgány činné v trestním řízení tak navíc porušily zákaz zveřejňování informací o trestně stíhaném mladistvém žalobci. Zabýval se i otázkou doby trestního stíhání žalobce, které trvalo od 12.8.2011 do 6.12.2012, tedy rok a čtyři měsíce, a dospěl k závěru, že jde o dobu okolnostem případu přiměřenou. Dovodil, že pro tento případ by dostačující formou zadostiučinění bylo konstatování porušení práva. Dále se zabýval dopady trestního řízení do osobnostní sféry žalobce. Dospěl k závěru, že v řízení nebylo prokázáno, že by trestním stíháním došlo k trvalému a neodstranitelnému zásahu do jeho dobrého jména a cti. Nebyla prokázána ani příčinná souvislost mezi trestním stíháním žalobce a nemožností věnovat se kariéře hudebníka. Navíc žalobce se ještě v průběhu trestního řízení po propuštění z vazby vrátil ke

studiu na xxx. Nijak se nezhoršil ani jeho prospěch. Na druhou stranu lze věřit tomu, že o trestním stíhání žalobce se dozvědělo více lidí, zejména těch věnujících se hudbě, nebylo však prokázáno, že by žalobce byl stále považován za pachatele sériových brutálních znásilnění. Svědek Jan Š., spolužák z konzervatoře uvedl, že ani on ani nikdo jiný z okolí žalobce obvinění neuvěřil. Žalobce byl trestním stíháním nejvíce zasažen v oblasti duševního zdraví. Podle zprávy MUDr. Jiřího Bláhovce k němu začal od února 2012 docházet pro posttraumatický syndrom jednak v důsledku vazby a dále i v důsledku vydání odsuzujícího rozsudku. Soud prvního stupně se neztotožnil s obranou žalovaného ohledně předchozích výchovných problémů žalobce, neboť ty měl již v minulosti. V patnácti letech měl sice problémy s chováním, zapříčiněné užíváním drog, od 1.9.2010, kdy začal studovat na konzervatoři, již žádné problémy s chováním neměl, stejně jako neomluvené absence a kázeňské postihy. K předchozímu užívání omamných látek v letech 2009-2010 uvedl, že se u žalobce zřejmě rozvinula psychická porucha, v roce 2010 byl dva měsíce hospitalizován v psychiatrické léčebně pro xxx. Po této zkušenosti však žalobce změnil svoje chování, přestal užívat drogy a do psychiatrické léčebny docházel již pouze ambulantně. V době zadržení policií a zahájení trestního stíhání již jeden rok žil spořádaným životem. V posuzovaném případě proto dospěl k závěru, že konstatování porušení práva ani vydání zprošťujícího rozsudku není dostatečnou satisfakcí a je třeba žalobci přiznat zadostiučinění v penězích. Při úvaze o výši tohoto zadostiučinění vycházel z reportáže TV Prima jako celostátního média, okolnosti, že žalobci hrozil vysoký trest odnětí svobody včetně ústavní psychiatrické léčby. Navíc nelze pominout pochybení policejního orgánu v přípravném řízení, neboť způsob zadržení žalobce vyloučil možnost provedení rekognice. Uvedl, že identikit vytvořený poškozenou nebyl žalobci podobný, poškozená měla uhodit pachatele klíči tak, že mu tekla z čela krev, policejní orgány se touto okolností nezabývaly, podle dokladů ve spise žalobce žádné zranění na čele neměl. S biologickými materiály nebylo zacházeno tak, aby tyto nebyly následně degradovány. Dospěl proto k závěru, že přiměřenou výši zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci nezákonným trestním stíháním je částka 80.000 Kč. Proto žalovanému uložil zaplatit žalobci tuto částku včetně zákonného úroku z prodlení ve výši 7,05 % p.a. od 23.8.2013 do zaplacení na základě § 517 odst. 1, 2 obč. zák., zákona č. 40/1964 Sb. (obč. zák.) ve spojení s § 1 vládního nařízení č. 142/1994 Sb. Lhůtu k plnění stanovil odlišně od § 160 odst. 1 o.s.ř. jako patnáctidenní z důvodu nemožnosti provést platbu v kratší době z technických důvodů. Do zbývajících 1,410.500 Kč s příslušenstvím z této částky od 22.2.2013 do zaplacení a 7,05 % úroku z prodlení p.a. z částky 80.000 Kč od 22.2.2013 do 22.8.2013 žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Dále se zabýval druhým nárokem žalobce, jímž je nárok na zaplacení nemajetkové újmy ve výši 153.000 Kč za nezákonnou vazbu, trvající od 12.8.2011 do 13.1.2012. Uvedl, že při stanovení formy či výše zadostiučinění soud vychází především z povahy trestní věci, celkové délky omezení osobní svobody a následků způsobených v osobnostní sféře fyzické osoby. Konstatoval, že již samotné držení ve vazbě má z povahy věci negativní dopady do svobody pohybu či práva na soukromí a v tomto ohledu výkon vazby sám o sobě působí újmu na základních právech, svobodách a důstojnosti dotčené osoby. Žalobce byl takto omezen po dobu 155 dnů, protože byl vazební důvod dán i dle § 67 písm. b/ trestního řádu, nebyl žalobce první měsíc ve styku s rodinou. Orgánům činným v trestním řízení vytýkal, že osobu mladistvého žalobce hodnotily jednostranně pouze na základě jeden rok starých zpráv opatrovníka v Karlových Varech. Na druhou stranu se nevypořádaly s tím, že žalobce již rok úspěšně studoval konzervatoř. Odkázal na to, jak sám žalobce popsal své pocity ve vazbě. Dospěl proto k závěru, že pět měsíců omezení osobní svobody žalobce je třeba odškodnit penězi, což učinil i žalovaný, který mu z tohoto titulu vyplatil částku 172.000 Kč. Tato částka dle soudu není dostačující, neboť žalobce byl ve vazbě v době, kdy se již rok snažil žít

řádným životem, přehodnotil svůj přístup k němu, věnoval se hudbě. Je třeba ocenit i to, že se po propuštění z vazby na konzervatoř vrátil. Přiměřeným zadostiučiněním za takto žalobci způsobenou nemajetkovou újmu je jím požadovaná částka 325.000 Kč, tedy 2.500 Kč za jeden den vazby po dobu prvních 30 dnů (včetně Vánoc a Nového roku) 2.000 Kč za jeden den vazby po dobu zbývajících 125 dnů. Zdůraznil, že žalobce byl v té době mladistvý a zásah byl proto citelnější. S ohledem na vyplacených 172.000 Kč soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci ještě 153.000 Kč včetně požadovaného zákonného úroku z prodlení ve výši 7,05 % p.a. od 23.8.2013 do zaplacení s poukazem na táz ustanovení jako u předchozí náhrady. Rovněž s tam uvedeným odůvodněním povolil žalovanému delší lhůtu k plnění. Domáhal-li se žalobce po žalovaném ještě zaplacení 7,05 % úroku z prodlení p.a. z částky 325.000 Kč od 22.2.2013 do 22.8.2013 žalobu v této části jako nedůvodnou zamítl.

O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl dle § 142 odst. 3 (§ 151 odst. 1) o.s.ř. a přiznal žalobci z tohoto titulu náhradu ve výši 31.460 Kč, sestávající z odměny za čtyři úkony právní služby po dvakrát 3.100 Kč (předmětem žaloby byly dva nároky), a to za přípravu a převzetí zastoupení, podání žaloby, částečné zpětvzetí žaloby a účast na jednání před soudem prvního stupně dne 3.11.2014. K odměně náleží i paušální náhrada hotových výdajů za uvedené čtyři úkony včetně náhrady 21 % DPH ve výši 5.460 Kč. Jejich zaplacení opět uložil žalovanému z týchž důvodů v patnáctidenní lhůtě.

Proti rozsudku soudu prvního stupně podali včasné odvolání oba účastníci.

Odvolání žalobce směřovalo pouze proti výrokům II a III. Zrekapituloval, že se domáhal celkových 1,815.000 Kč, přičemž na peněžitě zadostiučinění za dobu jeho umístění ve vazbě připadalo 325.000 Kč. S ohledem na zaplacených 172.000 Kč zbývalo 153.000 Kč a soud prvního stupně tuto částku žalobci přiznal. První část zadostiučinění tak byla napadeným rozsudkem plně uspokojena, odvolací námitky žalobce směřují pouze proti nesprávnému ponížení zbývajících částí žalobcem požadovaného peněžitě zadostiučinění nemajetkové újmy ve výši 1,490.500 Kč. Podle něj nelze souhlasit s tím, že by žalobce neprokázal, že by trestním stíháním došlo k trvalému a neodstranitelnému zásahu do jeho dobrého jména a cti. Ze všech provedených důkazů, zejména výpovědí svědků i listinných důkazů, vyplývá opačný závěr. V tomto smyslu poukázal na výpověď jeho otce, podle níž se mu holky vyhýbají, a odkázal na pořad TV Prima. I podle matky žalobce nikam nechodí, nemá holku a věnuje se sportu, ale pouze sám. Podle výpovědi sestry žalobce se po návratu z vazby žalobce bál jít po městě. Zdůraznil i pasáže ze své výpovědi, například že nechtěl chodit do školy, nemohl se soustředit na čtení knih, další šok přišel spolu s odsuzujícím rozsudkem. Cítil pomluvy a jiné chování ze strany spolužáků. Dokonce slyšel „dávej si na Adama pozor, to nebyla jedna holka, ale tři“. Rovněž nevidí naději na působení na hudebním poli. Zproštěním obžaloby nebyly odstraněny pochyby okolí o jeho bezúhonnosti. Postup policejního orgánu prohloubil a způsobil trvalý zásah do osobnostních práv žalobce. Navíc policejní orgán v rozporu se zákonnou úpravou informoval Televizi Prima o zadržení žalobce jako podezřelého ze spáchání několika znásilnění mladých žen a umožnil této televizi provedení televizní reportáže. V té byla porušena zákonná ustanovení o ochraně soukromí mladistvých, neboť jeho obličej byl na záběrech viditelný a identifikovatelný, žalobce bylo možno poznat nejen pouze podle obličeje, ale i chůze, oblečení a hlasu. Byl to policejní orgán, kdo měl zajistit, aby při organizování uvedené reportáže nedošlo k porušování zákonných ustanovení. Poukázal i na postup policejního orgánu, který zmařil možnost provedení rekoncily, nechal v úvahu odlišnosti identikitu vytvořeného poškozenou včetně chybějícího zranění čela. Navíc pokud by byly vzorky DNA k analýze zajištěny předepsaným způsobem

a analýza provedena, mohlo dojít k zastavení trestního stíhání žalobce před podáním obžaloby.

Později doplnil, že po podání odvolání vznikl ještě nový důkaz k okolnostem zásahu do jeho osobnostních práv, spočívající v nemožnosti dokončení studia na konzervatoři, kde byl aktuálně studentem již pátého ročníku. Žalobce musel studium přerušit, neboť jej trápí a pronásleduje zničená osobní pověst a pomluvy ze strany vyučujících a studentů. Proto z osobních důvodů požádal o přerušeni studia, čemuž Konzervatoř xxxvyhověla.

Proti rozsudku soudu prvního stupně podal včasné odvolání i žalovaný, pouze proti výrokům I, III a IV. K nezákonné vazbě uvedl, že žalobci z tohoto titulu v rámci mimosoudního vypořádání poskytl částku 172.000 Kč, představující náhradu za 355 dnů vazby za prvních 30 dnů po 1.500 Kč denně, stejně tak jako o Vánocích a v Novém roce (celkem za čtyři dny). V případě zbývajících 121 dnů nezákonné vazby potom žalovaný žalobci přiznal částku 1.000 Kč denně. Žalovaný po vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně s ohledem na rozmezí stanovené Nejvyšším soudem v souvislosti s poskytováním zadostiučinění za nezákonné omezení osobní svobody navýšil přiznané částky o 500 Kč denně, tudíž za 34 dnů vazby poskytl žalobci částku 2.000 Kč denně, celkem 17.000 Kč a za zbývajících 121 dnů vazby částku 1.500 Kč denně, celkem 60.500 Kč. Žalobci tak k částce 172.000 Kč poskytl ještě celkem 77.500 Kč. Z toho důvodu vzal žalovaný své odvolání do částky 77.500 Kč včetně úroku z prodlení ve výši 7,05 % p.a. z uvedené částky od 23.8.2013 do zaplacení zpět stejně tak jako odvolání v části, týkající se úroku z prodlení z částky 7,05 % p.a. z částky 172.000 Kč od 23.8.2013 do 28.8.2013. Dále se vyjádřil k částce 80.000 Kč, přiznané žalobci jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným trestním stíháním. Soud prvního stupně k této částce dospěl na základě toho, že žalobci jako mladistvému hrozil poměrně vysoký trest včetně ochranného léčení psychiatrického ústavní formou. Navíc zohlednil i reportáž Televize Prima, která byla provedena bulvárním způsobem, a jeden ze spolužáků žalobce poznal. Není-li trestní stíhání pravomocně skončeno, mohou orgány činné v trestním řízení podle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže zveřejňovat jen takové informace, jimiž nebude ohroženo trestní řízení. Obecně je tak zakázáno, nestanoví-li jinak, zveřejňovat jakýmkoli způsobem informace, v nichž by bylo uvedeno jméno a příjmení mladistvého či informace, obsahující údaje, které by umožnily jej identifikovat. V tomto směru to nebyly orgány činné v trestním řízení, které zveřejnily obrazový záznam žalobce. Byť jej dle ne úplně přesvědčivého a nejistého svědeckví svědka Š. bylo možno rozpoznat, orgány činné v trestním řízení uvedený zákon neporušily. Řekl-li žalobce cokoli médiím sám, nemůže být za tuto skutečnost zodpovědný žalovaný. Shrnuje, že nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně o údajném porušení zákona č. 218/2003 Sb. ze strany vyšetřujících orgánů. K oblasti duševního zdraví uvedl, že tento nárok je samostatným předmětem jiného řízení, vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 31 C 597/2014, které bylo zahájeno dne 6.12.2014. K výroku IV rozsudku namítl, že řízení o náhradu škody v režimu zákona č. 82/1998 Sb. je ze zákona osvobozeno od soudních poplatků, poukázal na § 11 odst. 1 písm. m/ zákona č. 549/1991 Sb., navíc žalovaný je ze zákona osvobozen od placení soudních poplatků - § 11 odst. 2 písm. a/ zákona č. 549/1991 Sb. Uvedl, že v daném případě na straně povinného i oprávněného jde o totožný subjekt, Českou republiku, navíc jak Ministerstvo spravedlnosti, tak Obvodní soud pro Prahu 2 spadají do jedné rozpočtové kapitoly státního rozpočtu.

K podanému odvolání žalovaného se vyjádřil žalobce. K zadostiučinění za nemajetkovou újmu dle § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., spočívající v náhradě za jednotlivé dny strávené žalobcem ve vazbě, uvedl, že kdyby postupovaly orgány činné

v trestním řízení podle zákonných pravidel a řádně a včas vyhodnotily a provedly veškeré dostupné a nabízené důkazy, patrně by ke vzetí žalobce do vazby vůbec nedošlo. Zopakoval, že ve vazbě byl nazýván „preičkář“, měl kvůli tomu strach chodit na vycházky, neboť ve vazbě je znásilnění odsuzováno. Jako negativní vnímal, že ač v rámci pobytu ve věznici v Ruzyni bylo možné podstoupit psychiatrické léčení, jeho žádosti o tuto pomoc v Ostrově nad Ohří nebylo vyhověno, protože tam nebyl k dispozici psychiatr a mimo věznici byla dlouhá čekací doba. K zadostiučinění za nemajetkovou újmu podle § 31a odst. 1 a 2 téhož zákona, spočívající v odškodnění za následky zásahu do dobrého jména a cti žalobce nezákonným stíháním uvedl, že soud prvního stupně nesprávně uzavřel, že částka 80.000 Kč dostatečným způsobem odškodňuje dopady nezákonného trestního stíhání. V průběhu trestního řízení byla zásadně a opakovaně porušena zásada, podle níž orgány činné v trestním řízení jsou povinny stejně pečlivě objasňovat okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V tomto směru poukázal na pro něj velmi traumatizující držení ve vazbě v podstatě po celou délku trestního řízení, jakož i na původní rozsudek soudu prvního stupně. To vše se dělo v citlivém věku dospívání. V té době naopak našel své poslání, snažil se vzorně plnit své školní povinnosti a nadstandardně se zapojil i do nepovinných aktivit. Věděl, že neprovedl nic špatného, a náraz byl zadržen policií a předhozen televizním reportérům, zjevně zaujatým proti němu, působilo silně traumatizujícím dojmem. Stejně se vztahuje i na hrozbu ústavní léčby pro patologické sexuální sklony, které nemá, a přesto je odborníci shledali, zjevně i v důsledku řetězu pochybení orgánů činných v trestním řízení. Stejně tak se i soud nechal unést prvotním dojmem, že když měl kdysi problémy v chování, musí být patologická osobnost. K reportáži TV Prima uvedl, že nebýt aktivity policistů, reportáž by vůbec nevznikla, neboť informace o případu nemohli reportéři získat bez součinnosti s policií. Zdůraznil i to, že trestní stíhání zničilo jeho nadějně se rozvíjející kariéru profesionálního hudebníka.

Při jednání odvolacího soudu žalobce k odvolání žalovaného uvedl, že nejde o totožná řízení, žalobce se soudil s TV Prima o odškodnění a byl v tomto řízení úspěšný. K žádosti o přerušení studia na Konzervatoři Plzeň uvedl, že se tak stalo z toho důvodu, že v důsledku pobytu ve vazbě a nezákonného trestního stíhání nemůže v současné době ve studiu pokračovat.

Postupem dle § 213 odst. 4 o.s.ř. odvolací soud dokazování doplnil a z rozhodnutí Konzervatoře Plzeň ze dne 5.1.2015 vzal za prokázané, že ředitel konzervatoře povolil žalobci přerušení studia v pátém ročníku, kterou žalobce podal téhož dne z osobních důvodů.

Po uvedeném doplnění dokazování odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek dle podaných odvolání žalobce i žalovaného a dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné, odvolání žalovaného pouze částečně.

S ohledem na zpětvzetí odvolání žalovaným v částce 77.500 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,05 % p.a. od 23.8.2013 do zaplacení a ohledně úroku z prodlení z částky 172.000 Kč ve výši 7,05 % p.a. od 23.8. do 28.8.2013 odvolací soud odvolací řízení zastavil postupem dle § 207 odst. 2 o.s.ř.

Odvolací soud se shodně se soudem prvního stupně nejprve zabýval náhradou za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím, jímž bylo usnesení o zahájení trestního stíhání.

Žalobce se z tohoto titulu domáhal zaplacení částky 1,490.500 Kč, soud prvního stupně mu přiznal 80.000 Kč, v odvolacím řízení žalobce trvá na svém požadavku a žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby i ohledně přiznané částky. Soud prvního stupně ze zjištěných

skutečností dovodil, že konstatování porušení práva je za daných skutkových okolností odškodněním nedostatečným (byť dobu řízení shledal jako přiměřenou s ohledem na specifika trestního řízení v dané věci), dospěl proto k závěru o nutnosti odškodnění relativně formou. Následky trestního řízení nehodnotil jako trvalý a neodstranitelný zásah do dobrého jména a cti žalobce, zdůraznil, že nebyla prokázána příčinná souvislost mezi trestním stíháním a nemožností věnovat se kariéře hudebníka. Prospěch ve škole se žalobci nezhoršil. Byť lze uvěřit, že o trestním stíhání žalobce se dozvědělo více lidí, nebylo prokázáno, že by žalobce byl i nadále považován za násilníka, pokud tak tomu vůbec kdy bylo. K duševnímu zdraví žalobce uvedl, že v době zahájení trestního stíhání neměl problémy s chováním ani užíváním drog a žil pořádaným životem. Při svých úvahách o výši relativního odškodnění vycházel jednak z toho, že žalobce byl v televizní reportáži poznán svým spolužákem, navíc mu hrozil vysoký trest včetně možného klinického ochranného léčení, poukázal i na pochybení orgánů činných v trestním řízení (nemožnost provedení rekognice, nepodobnost identikitu včetně poranění hlavy, špatné zacházení s biologickými materiály). Na základě zhodnocení tohoto stavu soud prvního stupně stanovil míru zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím částkou 80.000 Kč.

Odvolací soud po přezkoumání důvodů, které soud prvního stupně vedly k uvedené částce, dospěl k závěru, že je zjištěným okolnostem přiměřená. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího soudu, např. rozsudku ze dne 17.7.2012, sp. zn. 30 Cdo 2357/2010, vycházejícího z rozhodnutí Evropského soudního dvora v obdobných otázkách, základními kritérii pro posouzení formy a výše odškodnění jsou povaha trestní věci, celková délka omezení osobní svobody a následky v osobnostní sféře poškozeného. K povaze trestní věci odvolací soud uvádí, že žalobce byl stíhán pro závažný trestný čin, za nějž mu hrozil vysoký trest včetně možného dalšího ochranného léčení. Rovněž nelze opomenout pochybení trestního řízení, která ve svém důsledku mohla vést i k prodloužení jeho doby. Na druhou stranu byla celková délka trestního řízení přiměřená. Doba omezení osobní svobody pobytem žalobce ve vazbě je předmětem samostatného odškodnění. Pokud se týká následků v osobnostní sféře poškozeného, žalobce v odvolání zdůrazňoval, že ani po zproštění obžaloby nebyly odstraněny pochyby o jeho bezúhonnosti, toto tvrzení však neodpovídá zjištěným skutečnostem, protože k tomu slyšený svědek a jeho spolužák výslovně uvedl, že nemají o jeho bezúhonnosti žádné pochyby (a navíc je ani nikdy neměli). Soud prvního stupně nutnost odškodnění v penězích odůvodnil mimo jiné reportáží TV Prima, v níž bylo možno žalobce jako tehdy mladistvého poznat. Žalovaný poukazoval na to, že šlo o reportáž soukromoprávní televize (za kterou byl navíc žalobce, jak odvolací soud zjistil od žalobce při jednání odvolacího soudu, finančně odškodněn), žalobce naopak zdůrazňoval podíl žalovaného na jejím natočení. Odvolací soud ohledně této okolnosti přisvědčil žalobci, neboť neměl-li by televizní štáb žádné informace o trestním stíhání žalobce, neměl by důvod přichod žalobce očekávat, následně o případu natáčet reportáž, za účasti policie jako orgánu činného v trestním řízení. Ačkoli je nepochybné, že nesprávnosti reportáže, které následně vedly i k možnému rozpoznání osoby žalobce a tím k porušení zák. č. 218/2003 Sb. o soudnictví ve věcech mládeže, jsou zaviněním televize a nikoli orgánů činných v trestním řízení, ty mají na vzniklé situaci rovněž svůj podíl, neboť televizi poskytly vstupní informace. K duševnímu stavu žalobce bylo v řízení prokázáno, že v době zadržení a asi jeden rok předtím se žalobce již psychiatricky neléčil a problémy s chováním včetně užívání drog neměl. Po skončení trestního řízení se žalobce léčit musel, vybavovaly se mu jednak okamžiky z vazby a dále pocity nejistoty a stresu spojené s prvním odsuzujícím rozsudkem. I tyto okolnosti odvolací soud shledává jako podstatné pro odškodnění, byť nelze pominout, že žalobce dříve užíval drogy, po jejich užití se dopustil závažného jednání, pro které rodiče zvažovali i jeho pobyt v ústavu, navíc později u něj došlo k drogové recidivě (aplikace pervitinu v březnu 2011). Po

zvážení popsaných okolností odvolací soud uzavírá, že částka 80.000 Kč, přiznaná žalobci soudem prvního stupně, je těmto okolnostem odpovídající a není ji třeba ani navyšovat a ani ponížovat. Ani v řízení před odvolacím soudem žalobce neprokázal příčinnou souvislost mezi (dosud) neuskutečněnou hudební kariérou žalobce a jeho trestním stíháním. Okolnost, že nyní přerušil studium v pátém ročníku konzervatoře z osobních důvodů, jak bylo zjištěno v odvolacím řízení, rovněž příčinnou souvislost neprokazuje.

Dále se odvolací soud zabýval náhradou za nezákonnou vazbu, trvající od 12.8.2011 do 13.1.2012.

Jak vyplývá z aktuální judikatury Nejvyššího soudu, konkrétně rozsudku ze dne 31.5.2012, sp. zn. 30 Cdo 914/2011, adekvátním odškodněním omezení osobní svobody je částka v rozmezí 500,- Kč až 1.500,- Kč za jeden den trvání vazby. Žalovaný na tento nárok před rozhodnutím soudu prvního stupně zaplatil 172.000 Kč, představující denní částku za 34 dnů vazby (vazba koluzní a vánoční svátky) ve výši 1.500 Kč a zbylých 121 odškodnil částkou 121.000 Kč, tedy denní sazbou 1.000 Kč. Již tímto způsobem vycházel z horní poloviny uvedeného rozpětí, zohlednil tak nejen koluzní vazbu včetně vánočních svátků po dobu 34 dnů, tak i ostatní okolnosti a zejména věk žalobce. Po vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně žalovaný vyplacené plnění dále navýšil o dalších 500 Kč denně, tedy na denní částky 2.000 Kč a 1.500 Kč, celkem 77.500 Kč, což spolu s dříve poskytnutým plněním činí celkových 249.500 Kč a tímto způsobem denní částky navýšil jednak na samou horní hranici, ale i nad ní. Soud prvního stupně tento nárok žalobce odškodnil zcela a uložil žalovanému zaplatit žalobci z tohoto titulu denní částky 2.500 Kč a 2.000 Kč, žalovaný s tím nesouhlasí s poukazem na to, že jím vyplacené odškodné je adekvátní zjištěným okolnostem. Odvolací soud po přezkoumání věci dospěl k závěru, že celkové žalovaným poskytnuté odškodnění plně odpovídá zjištěným skutkovým okolnostem, navíc navyšuje i judikatorně uváděné rozpětí. K pobytu žalobce ve vazbě nebylo zjištěno nic takového, co by odůvodňovalo další navyšování přiznaných částek. Vulgární nadávky, jichž se žalobci ve vazbě dle jeho vlastních tvrzení dostalo, samy o sobě nemohou představovat další navyšování zásadně mimořádného odškodnění, vazební poměry včetně stravy odpovídají charakteru tohoto zařízení a jsou důvodem přiznávání odškodnění za nezákonné držení.

Odvolací soud proto napadený rozsudek v části, týkající se náhrady za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím postupem dle § 219 o.s.ř. potvrdil jak ve vyhovující tak i zamítavé části (výroky I a II napadeného rozsudku). Ohledně náhrady za nezákonnou vazbu jej postupem dle § 220 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. změnil a ohledně částky 75.500 Kč s příslušenstvím žalobu zamítl. Stejně tak změnil rozsudek soudu prvního stupně v části uložení povinnosti hradit náklady státu, ztotožnil se s odvolacími námitkami žalovaného, na které pro stručnost odkazuje.

O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů odvolací soud rozhodl postupem dle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 2 o.s.ř. a zásadního úspěchu žalobce ve věci (srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5.2.2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013). Při dvou řízeních na základě dvou nároků žalobci vznikly před soudem prvního stupně náklady s právním zastoupením za celkem sedm úkonů právní služby (odvolací soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku s tou změnou, že částečné zpětvzetí žaloby se týká pouze odškodnění za vazbu, tedy jednoho nároku) po 3.100 Kč (§ 9 odst. 4, § 7 odst. 5 vyhl. č. 177/1996 Sb.) spolu se sedmi paušálními náhradami hotových výdajů dle § 13 odst. 3 téže vyhl. po 300 Kč a náhradou 21 % DPH ve výši 4.998 Kč, **celkem 28.798 Kč**. V odvolacím řízení byl úspěšný žalovaný, jemuž náklady nevznikly. Částku 28.798 Kč uložil odvolací soud

žalovanému zaplatit žalobci ve lhůtě odpovídající jeho provozním možnostem (oproti lhůtě třídní dle § 160 odst. 1 o.s.ř.) a na zákonné platební místo (§ 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání, jestliže na základě dovolání, podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně, dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

V Praze dne 23. září 2015

JUDr. Alena Svátková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Ema Pithardová